

Vlaams
Parlement

ingediend op **836** (2020-2021) – Nr. 1
8 juni 2021 (2020-2021)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Maurits Vande Reyde en Arnout Coel

tot het publiceren van de tekst
van ontvankelijke verzoekschriften

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaïke De Vreese, Philippe Muyters, Sarah Smeyers, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Lorin Parys, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Jo Brouns, Koen Van den Heuvel;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

I. Procedure	4
II. Inhoud van het verzoekschrift	4
III. Bespreking.....	5
1. Bespreking op 23 februari 2021: wordt het verzoekschrift in behandeling genomen of niet?	5
1.1. Toelichting door Gerit Vermeylen, directeur Decreetgeving Vlaams Parlement	5
1.2. Tussenkomst van Maurits Vande Reyde.....	6
1.3. Conclusie	6
2. Bespreking op 23 maart 2021.....	7
2.1. Tussenkomst van Gerit Vermeylen, directeur Decreetgeving	7
2.2. Tussenkomst van Björn Rzoska	7
2.3. Tussenkomst van Maurits Vande Reyde.....	8
2.4. Tussenkomst van Philippe Muyters	9
2.5. Tussenkomst van Stijn De Roo.....	9
2.6. Tussenkomst van Steven Vandeput	10
2.7. Tweede tussenkomst van Gerit Vermeylen	10
2.8. Tweede tussenkomst van Steven Vandeput	10
2.9. Tweede tussenkomst van Maurits Vande Reyde.....	10
2.10. Derde tussenkomst van Gerit Vermeylen.....	11
2.11. Tweede tussenkomst van Björn Rzoska	11
2.12. Vierde tussenkomst van Gerit Vermeylen	11
2.13. Tweede tussenkomst van Philippe Muyters	12
2.14. Tussenkomst van Maurits Vande Reyde.....	12
2.15. Derde tussenkomst van Steven Vandeput.....	12
2.16. Tussenkomst van Arnout Coel.....	12
2.17. Tussenkomst van Wim Verheyden	12
3. Bespreking op 4 mei 2021.....	13
3.1. Tussenkomst van Philippe Muyters	13
3.2. Tussenkomst van Stijn De Roo.....	13
3.3. Tussenkomst van Björn Rzoska	14
3.4. Tussenkomst van Steven Vandeput	14
3.5. Tussenkomst van Philippe Muyters	14
3.6. Tussenkomst van Björn Rzoska	15
3.7. Tweede tussenkomst van Philippe Muyters	15
IV. Conclusie	15

I. Procedure

Op 25 januari 2021 werd een verzoekschrift ingediend tot het publiceren van de tekst van ontvankelijke verzoekschriften (verzoekschrift nr. 19 (2020-2021)).

Het verzoekschrift werd ontvankelijk verklaard op 3 februari 2021 en voor verdere behandeling doorverwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie.

Op 23 februari 2021 nam de commissie het verzoekschrift in behandeling.

Op 23 maart 2021 en 4 mei 2021 behandelde de commissie het verzoekschrift ten gronde.

Gerit Vermeylen, directeur Decreetgeving van het Vlaams Parlement, nam deel aan de debatten namens de diensten van het Vlaams Parlement.

(Deze vergaderingen werden als videoconferentie georganiseerd.)

II. Inhoud van het verzoekschrift

De glazen koepel boven het halfrond van het Vlaams Parlement staat symbool voor de openheid van het parlement. Iedereen heeft het recht de debatten in het half-rond te volgen. Het is de essentie van de democratie. Alle onderwerpen besproken in het parlement verlopen volgens een vast stramien. Alles is transparant voor de aanwezigen en voor iedereen die achteraf het debat wil beluisteren of herbekijken.

De behandeling van verzoekschriften verloopt helaas niet volgens dit stramien. De inhoud van een verzoekschrift wordt enkel gehoord door het publiek als een verzoeker ook spreekrecht kreeg. Voor alle andere verzoekschriften start het parlement onmiddellijk met de technische behandeling van het dossier. Het publiek heeft het raden naar de inhoud van het verzoekschrift dat door de parlementsleden wordt besproken. Dat is het gevolg van het feit dat het parlement er nog steeds voor kiest om ontvankelijke verzoekschriften niet te publiceren.

Er bestaat volgens de verzoeker een brede kloof tussen de inhoud van een verzoekschrift en de parlementaire ethische ernst van de behandeling van een verzoekschrift. Van meer dan een derde van de verzoekschriften wordt slechts kennisgenomen. Met kennisneming wordt een verzoek onbehandeld terzijde geschoven. De inhoud van de verzoekschriften waarvan het parlement kennisneemt komt de individuele burger enkel te weten langs een zo goed als onbekende procedure. Tot vandaag kiest het parlement ervoor om inzake verzoekschriften enkel de passieve openbaarheid van bestuur aan te bieden. Elke geïnteresseerde moet dus eerst uit de anonimiteit treden en bekendmaken dat hij interesse heeft in een specifiek verzoekschrift.

Het niet publiceren van verzoekschriften bemoeilijkt en vertraagt de controle op de inhoudelijke behandeling van verzoekschriften door het parlement. Burgers missen vandaag de vereiste instrumenten voor the monitory democracy. De federale Kamer van volksvertegenwoordigers is ondertussen wel overtuigd van de waarde van de integrale publicatie van een verzoekschrift.

De verzoeker vraagt om voortaan voor de behandeling van nieuwe verzoekschriften minstens dezelfde transparante norm te hanteren die geldt voor de gangbare werking van het Vlaams Parlement. Dat houdt in dat de tekst van ontvankelijke verzoekschriften gepubliceerd wordt voor de start van de behandeling door de commissie. Hij vraagt ook om voor alle reeds behandelde verzoekschriften het

oorspronkelijke verzoekschrift toe te voegen aan het verslag van het verzoekschrift, zelfs wanneer het parlement destijds besliste om louter kennis te nemen van een verzoekschrift.

III. Bespreking

1. Bespreking op 23 februari 2021: wordt het verzoekschrift in behandeling genomen of niet?

1.1. Toelichting door Gerit Vermeylen, directeur Decreetgeving Vlaams Parlement

1.1.1. *Situering*

De verzoeker stelt in essentie voor om de ontvankelijk verklaarde verzoekschriften te publiceren. Momenteel doet het Vlaams Parlement dat niet, stelt *Gerit Vermeylen*. Tot 2007 was dat wel het geval (ze werden toen als bijlage gevoegd bij het commissieverslag van de bespreking ervan), maar naar aanleiding van een klacht over een privacyschending die het gevolg was van de publicatie van een verzoekschrift, werd het beleid ter zake aangepast.

De klacht betrof een persoon die in zijn verzoekschrift zijn zeer persoonlijke situatie uit de doeken had gedaan, waarna de persoon dat in parlementaire documenten zag opduiken.

Sindsdien wordt de naam van de verzoeker niet meer in de titel van het verzoekschrift opgenomen, wordt de naam van de verzoeker ook niet op de parlementaire agenda's vermeld en wordt het verzoekschrift ook niet meer gepubliceerd. Ook niet zonder naam van de verzoeker omdat in sommige verzoekschriften verzoekers ook de situatie van andere burgers toelichten, wat ook tot mogelijke privacyschendingen aanleiding kan geven.

Het Vlaams Parlement koos er dus voor om het recht op privacy van de verzoekers zwaarder te laten doorwegen dan de transparantie.

1.1.2. *Naar een wijziging van het publicatiebeleid in het Vlaams Parlement?*

Voorafgaandelijk stelt de spreker dat de verzoeker geen recht op publicatie kan doen gelden: het Vlaams Parlement is niet verplicht om verzoekschriften te publiceren.

– Publiceren of niet?

Het Vlaams Parlement zou kunnen overwegen om het publicatiebeleid inzake ontvankelijke verzoekschriften aan te passen en principieel te opteren voor publicatie, uiteraard mits de privacyregelgeving wordt gerespecteerd. De diensten zien in essentie drie opties:

- 1° een status quo, dat wil zeggen dat de ontvankelijke verzoekschriften principieel niet worden gepubliceerd omwille van het doorwegen van privacyoverwegingen;
- 2° ontvankelijke verzoekschriften worden gepubliceerd zonder vermelding van de naam van de verzoeker en mits het anonimiseren van de inhoud waar nodig, zodat voor de publicatie niet de instemming van de verzoeker moet worden gevraagd;
- 3° ontvankelijke verzoekschriften worden gepubliceerd mét vermelding van de naam van de verzoeker, op voorwaarde dat de verzoeker daarvoor expliciet de toestemming geeft en mits het anonimiseren van de inhoud waar nodig (op basis van algemene verordening gegevensbescherming).

– Hoe publiceren?

Afhankelijk van de keuze voor optie 2 of 3 hierboven, zien de diensten twee opties voor de publicatie van ontvankelijke verzoekschriften.

- 1° Indien het verzoekschrift effectief wordt behandeld, kan het als bijlage bij het commissieverslag worden gepubliceerd. Dit kan echter alleen indien wordt geselecteerd voor optie 2, dat wil zeggen publicatie zonder vermelding van de naam van de verzoeker. De mogelijkheid voor de verzoeker om in de toekomst te allen tijde zijn toestemming voor publicatie van zijn naam in te trekken staat immers haaks op een publicatie, als parlementair document, mét naam.
- 2° Alle ontvankelijke verzoekschriften, zowel de behandelde als de niet-behandelde, worden gepubliceerd op een daartoe bestemde pagina op de parlementaire website. Deze piste kan worden gevolgd voor zowel optie 2 als optie 3 hierboven.

De spreker wijst er verder op dat men bij het publiceren ook het risico loopt dat de anonimisering niet goed gebeurt waardoor men toch een privacyschending krijgt.

Een argument van een heel ander register is dat het soms in het belang is van de verzoeker om een verzoekschrift niet te publiceren, ook hij als toestemming zou geven voor publicatie.

1.1.3. Conclusie

Tot op heden wegen de argumenten voor privacybescherming zwaarder door dan de eis voor meer transparantie.

Indien het Vlaams Parlement de balans echter wil laten overslaan naar meer transparantie en verzoekschriften zou gaan publiceren, dienen de volgende voorwaarden vervuld te worden:

- het Vlaams Parlement publiceert de verzoekschriften zonder de naam van de verzoeker zodat men ook geen toestemming moet vragen;
- men publiceert het verzoekschrift met naam van de verzoeker mits hij daartoe toestemming heeft gegeven;
- in sommige gevallen blijft het noodzakelijk de anonimisering te behouden.

1.2. Tussenkomen van Maurits Vande Reyde

Maurits Vande Reyde stelt namens zijn fractie voorstander te zijn van de door Gerit Vermeylen geciteerde derde optie (ontvankelijke verzoekschriften worden gepubliceerd mét vermelding van de naam van de verzoeker, op voorwaarde dat de verzoeker daarvoor expliciet de toestemming geeft en mits het anonimiseren van de inhoud waar nodig en de mogelijkheid van een opt out wat de naam betreft).

1.3. Conclusie

Commissievoorzitter *Steven Vandeput* stelt dat over het in behandeling nemen nog moeten worden beslist, terwijl men het debat ten gronde al aan het voeren is, waarna alle fracties te kennen geven voorstander te zijn van behandeling ten gronde.

Aan Gerit Vermeylen wordt gevraagd te bekijken hoe de Kamer van volksvertegenwoordigers ter zake te werk gaat.

2. Bespreking op 23 maart 2021

2.1. Tussenkomsst van Gerit Vermeylen, directeur Decreetgeving

Na een situering van de inhoud van het verzoekschrift herhaalt *Gerit Vermeylen* de drie opties die de diensten van het Vlaams Parlement zien om een antwoord te bieden op het verzoek opgeworpen in het verzoekschrift:

- 1° een status quo, dat wil zeggen dat de ontvankelijke verzoekschriften principieel niet worden gepubliceerd omwille van het doorwegen van privacyoverwegingen;
- 2° ontvankelijke verzoekschriften worden gepubliceerd zonder vermelding van de naam van de verzoeker en mits het anonimiseren van de inhoud waar nodig, zodat voor de publicatie niet de instemming van de verzoeker moet worden gevraagd;
- 3° ontvankelijke verzoekschriften worden gepubliceerd mét vermelding van de naam van de verzoeker, op voorwaarde dat de verzoeker daarvoor expliciet de toestemming geeft en mits het anonimiseren van de inhoud waar nodig (op basis van algemene verordening gegevensbescherming).

De spreker herhaalt zijn analyse dat de mogelijkheid voor de verzoeker om in de toekomst te allen tijde zijn toestemming voor publicatie van zijn naam in te trekken, haaks staat op een publicatie als parlementair document mét naam.

Het Vlaams Parlement zou kunnen beslissen om:

- a) het verzoekschrift op te nemen in of bij het verslag van de parlementaire bespreking. Dat is ook het voorstel van de verzoeker. Dat kan alleen als de naam van de verzoeker niet is opgenomen in het verslag;
- b) op zijn website de verzoekschriften te publiceren en een verzoekschrift er weg te halen wanneer de verzoeker later alsnog zou beslissen dat zijn naam niet meer mag gepubliceerd worden.

De verzoeker stelt tevens voor om alle verzoekschriften die ook bij de voorzitter van het Vlaams Parlement zijn ingediend met terugwerkende kracht te publiceren.

Daarover brengen de diensten een expliciet negatief advies uit. Indien men de verzoekschriften die soms tientallen jaren geleden zijn ingediend zou moeten publiceren met de naam van de verzoeker, zou dat betekenen dat de diensten al deze verzoekers moeten opsporen om hun expliciete toestemming tot publicatie van hun naam te vragen. De meerwaarde van deze oefening lijkt toch eerder onbestaand.

De spreker stipt verder aan dat het verzoekschrift slaat op de interne werking van het Vlaams Parlement waarvoor het Uitgebreid Bureau bevoegd is. Spreker zou het een goed idee vinden het Uitgebreid Bureau bij deze discussie te betrekken.

Indien ervoor zou worden gekozen om de verzoekschriften met naam te publiceren, dan raadt hij ten stelligste aan voorafgaandelijk aan de definitieve beslissing het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie te vragen.

2.2. Tussenkomsst van Björn Rzoska

Björn Rzoska is van oordeel dat als het Vlaams Parlement het initiatief neemt tot het ontvankelijk verklaren van een verzoekschrift, het daar transparant melding van zou moeten maken. Dat is ook het principe dat de Kamer van volksvertegenwoordigers hanteert.

Zijn fractie is voorstander van het publiceren van de ontvankelijke verzoekschriften onder de voorwaarden die Gerit Vermeylen heeft geschetst. Dat betekent dat men uitkomt bij optie 2 of 3. Daartussen is het niet evident kiezen maar na afweging vindt de spreker dat als de verzoeker expliciet aangeeft dat zijn naam mag

gepubliceerd worden – wetende dat hij dit op elk moment kan intrekken – hij voorstander is van de optie publicatie met naam van de verzoeker als hij daartoe de expliciete toestemming geeft.

Wel vindt hij de inhoud van het verzoekschrift belangrijker dan de publicatie van naam van de verzoeker.

Hij vindt de suggestie van de diensten van het Vlaams Parlement om de discussie voor te leggen aan de Vlaamse Toezichtcommissie goed. Hij stelt ook vast dat de Kamer van volksvertegenwoordigers over zijn procedure nooit een gelijkaardig privacygerelateerd advies heeft ingewonnen.

Hij stemt ook in met de suggestie om hierover overleg te plegen met het Uitgebreid Bureau zodat het een gedragen keuze is van het gehele Vlaams Parlement.

Wat de vraag van de verzoeker inzake het toepassen van de terugwerkende kracht voor de publicatie van verzoekschriften betreft, stelt de spreker voor dat eventuele geïnteresseerden de bestaande verzoekschriften in het Vlaams Parlement in papieren vorm kunnen consulteren. De publicatie van verzoekschriften in digitale vorm zou pas ingaan voor verzoekschriften die worden ingediend na de datum waarop de nieuwe regeling ingaat.

2.3. Tussenkomsst van Maurits Vande Reyde

Maurits Vande Reyde vraagt hoe men de procedure via het Uitgebreid Bureau ziet en wat de waarde is van het oordeel van de commissie in zulke procedure.

Hij is het niet helemaal eens met de argumentatie waarom het dossier naar het Uitgebreid Bureau zou worden gezonden. Volgens hem gaat het immers niet alleen om een zaak van interne werking. Transparantie gaat over het beleid zelf.

Persoonlijk is de spreker voorstander van volledige transparantie over wat in het Vlaams Parlement gezegd en behandeld wordt. De burger heeft daar recht op. Dat is een goed systeem.

Hij begrijpt wel de bezorgdheden die tijdens de bespreking al vermeld zijn. Zoals de privacy en de vraag of het verstandig is de naam van de verzoeker en eventuele derden die in het verzoekschrift worden genoemd publiek te maken.

Verder heeft hij begrip voor de werklast van de diensten van het Vlaams Parlement die zou kunnen toenemen indien de huidige werkwijze wordt verlaten. Het voorstel om de verzoekschriften met terugwerkende kracht te publiceren, de verzoekers eventueel te moeten vragen of hun naam mag worden gepubliceerd en de mogelijkheid om daarna de publicatie van zijn eigen naam opnieuw te laten intrekken genereert inderdaad meer werk voor de diensten van het Vlaams Parlement.

Hoe combineer je nu die drie inzichten?

De spreker ziet twee opties:

- 1° de huidige werkwijze waarbij de ontvankelijk verklaarde verzoekschriften in het openbaar worden behandeld en de opnames en verslagen van de besprekingen kunnen worden geconsulteerd zonder dat namen van verzoekers of derden worden genoemd. Om de consultatie te vergemakkelijken zou een databank kunnen worden opgezet waarin de burger de verslagen kan consulteren;
- 2° een tweede optie – waar de spreker zelf voorstander van is – is de keuze voor een grotere transparantie waarbij het verzoekschrift wordt gepubliceerd. De verzoeker krijgt een opt out die hem toelaat om zijn naam niet gepubliceerd te zien bij publicatie van het verzoekschrift of later.

2.4. Tussenkoms van Philippe Muyters

Philippe Muyters bedankt vooreerst de diensten voor het advies. Hij zegt zelf voorstander te zijn van maximale transparantie inzake de inhoud van verzoekschriften maar veel voorzichtiger te willen zijn wat de publicatie van namen van verzoekers en derden betreft die in de verzoekschriften worden genoemd. Uiteraard gaat het daarbij om privacygerelateerde argumenten.

De spreker heeft ook moeite met het voorstel dat een verzoeker kan beslissen om zijn naam te laten publiceren en daar later op terug te komen. Eventueel zelfs verschillende keren. Dat lijkt hem geen werkbare regeling.

De spreker stelt ook vast dat de verzoeker het bij het verkeerde eind heeft wanneer hij aangeeft dat men het Vlaams Parlement zou kunnen dwingen zijn publicatiebeleid aan te passen. De verzoeker kan zelf zijn verzoekschrift kenbaar maken en het staat hem vrij te verwijzen naar de verslaggeving die daarover door het Vlaams Parlement wordt gepubliceerd. De verzoeker heeft dat zelf in de hand.

Dit alles brengt de spreker tot de conclusie dat de huidige werkwijze momenteel de meest verdedigbare is. Het Vlaams Parlement publiceert de inhoud van ontvankelijk verklaarde verzoekschriften in het verslag van de bespreking van het desbetreffende verzoekschrift. De namen van de verzoeker en eventuele derden worden geanonimiseerd.

Hij deelt eveneens het advies van de diensten van het Vlaams Parlement dat de publicatie met terugwerkende kracht doorvoeren geen goed idee is.

Hij vindt het ten slotte een goede zaak dat het Uitgebreid Bureau zich eventueel buigt over dit dossier. Indien het Uitgebreid Bureau zou opteren voor de publicatie van de verzoekschriften met de namen van de verzoeker en eventuele derden dan pleit hij toch voor een advies van de Vlaamse Toezichtcommissie vooraleer een definitief besluit te nemen.

2.5. Tussenkoms van Stijn De Roo

Stijn De Roo bedankt de diensten voor het advies. Hij is af en toe wat verward door tussenkomsten van de collega's.

Eenzijds is het zeer belangrijk dat we duidelijk stellen dat de discussie gaat over ontvankelijke verzoekschriften.

Spreker stelt ook begrip te hebben voor de huidige werkwijze. De argumenten die slaan op de bescherming van de privacy kunnen moeilijk zomaar genegeerd worden. De fractie van Stijn De Roo zou dus kunnen leven met een status quo.

Anderzijds blijkt ook uit het advies van de diensten dat zij mogelijkheden zien om de verzoekschriften toch te publiceren indien dit de keuze is van het Vlaams Parlement. Daarbij wordt aangegeven dat die extra werklast voor de diensten behoorlijk kan zijn maar haalbaar is.

Indien het Vlaams Parlement zou opteren voor meer transparantie ter zake dan gaat de voorkeur van de CD&V-fractie uit naar een publicatie van het verzoekschrift met de naam van de verzoeker indien hij daarvoor expliciet kiest maar met anonimisering van eventuele derden (optie 3 in de tussenkomst van Gerit Vermeylen). Een publicatie met terugwerkende kracht van vroeger ingediende verzoekschriften vindt de spreker geen goed idee. Dat vergt veel van de diensten zonder veel meerwaarde. De verzoeker had in het verleden ook steeds de mogelijkheid zelf zijn verzoekschrift te publiceren en te verwijzen naar de parlementaire verslaggeving.

De spreker vraagt ook verdere toelichting bij de suggestie van de diensten om dit dossier voor te leggen aan het Uitgebreid Bureau.

2.6. Tussenkomenst van Steven Vandepuut

Steven Vandepuut vindt terugwerkende kracht, wat het publiceren van verzoekschriften betreft, geen goed idee.

Het Uitgebreid Bureau is bevoegd voor de interne werking van het Vlaams Parlement waaronder het publicatiebeleid. Hij ziet de rol van de commissie om dit verzoekschrift te bespreken en een advies voor te leggen ter bespreking in het Uitgebreid Bureau.

2.7. Tweede tussenkomenst van Gerit Vermeylen

Gerit Vermeylen erkent dat het wel degelijk om een debat gaat dat verder gaat dan de interne werking van het parlement. Indien het Vlaams Parlement het beleid ter zake wijzigt, zullen de diensten deze beslissing loyaal uitvoeren. De aansturing van de diensten gebeurt in eerste instantie vanuit het Uitgebreid Bureau.

Het verzoekschrift is voor behandeling toegewezen aan de commissie. Wat hij als mogelijkheid ziet, is dat de commissie zijn zienswijze meldt aan het Uitgebreid Bureau en zo in dialoog treedt met het Bureau.

De finale conclusies van de commissie stromen sowieso door naar de plenaire vergadering en het zal de plenaire vergadering zijn die zal beslissen of zij de zienswijze van de commissie volgt of niet.

2.8. Tweede tussenkomenst van Steven Vandepuut

Steven Vandepuut wil het hebben over de notie transparantie. In deze gaat het over de werking van het Vlaams Parlement. De spreker stelt zich de vraag of de publicatie van het verzoekschrift kadert binnen de transparante werking van het Vlaams Parlement.

Hij pleit er ook voor om enige terughoudendheid aan de dag te leggen bij het publiceren van documenten van burgers. Sommige verzoekers hebben de gave van het woord maar dat geldt niet voor elke burger die een verzoekschrift neerlegt bij het Vlaams Parlement.

Een andere problematiek is dat sommige verzoekers in hun verzoekschrift rechtstreekse beschuldigingen uiten aan een medeburger die met naam in het verzoekschrift wordt genoemd. Wil men dat de privacy van derden, die geen weet hebben van dit verzoekschrift en op dat moment geen verweer hebben, zomaar te grabbel wordt gegooid via de publicatie van het verzoekschrift? Men riskeert dan in de plaats te treden van rechtbanken, beroepsorganen en dergelijke meer.

Men moet ook vermijden dat de ontvankelijkheidsbeoordeling hierdoor strenger zou worden en sommige verzoekschriften onontvankelijk zouden verklaard worden terwijl dat nu niet het geval is.

2.9. Tweede tussenkomenst van Maurits Vande Reyde

Maurits Vande Reyde erkent dat niet elke verzoeker de gave van het woord bezit.

Belangrijker vindt hij dat er consensus is in de commissie en dat het Uitgebreid Bureau zich moet buigen over dit dossier waarna het dossier aan de plenaire vergadering kan worden voorgelegd.

Volgens de spreker is er consensus dat transparantie belangrijk is maar dat er aan een aantal praktische bezwaren (privacy van de verzoeker, werklast voor de diensten en privacy van eventuele derden) zijn. Over die praktische bewaren moet het Uitgebreid Bureau zich uitspreken.

2.10. Derde tussenkomst van Gerit Vermeylen

Gerit Vermeylen gaat in op de suggestie van Maurits Vande Reyde in verband met een databank op de website van het Vlaams Parlement waarin de geïnteresseerde burger zou kunnen doorklikken naar de verzoekschriften en de verslaggeving daarover.

Er bestaat een parlementair document waarin driemaandelijks wordt gerapporteerd over de verzoekschriften. Dat is het stuk met nummer 59 en bevat onder meer de conclusies in verband met de verzoekschriften en eventuele relevante procedure-elementen. Vanuit dit document is het nog niet mogelijk om door te klikken naar het desbetreffende verslag.

De spreker sluit zich aan bij de tussenkomst van de commissievoorzitter waarin die pleit voor zeer grote terughoudendheid inzake de publicatie van gegevens van derden die in verzoekschriften worden genoemd. Deze personen hebben daar niet om gevraagd. Anonimisering van data van derden blijft aangewezen.

Ook hij pleit voor het vragen van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie indien men zou beslissen om in de toekomst verzoekschriften te publiceren en zou afzien van anonimisering van de data van derden.

2.11. Tweede tussenkomst van Björn Rzoska

Björn Rzoska wil erop wijzen dat hij er niet heeft voor gepleit om de data van derden openbaar te maken. Hij denkt dat er consensus is bij diegenen die pleiten voor meer transparantie dat de data van derden worden geanonimiseerd. Dat is inderdaad te gevoelig temeer daar de derde op dat moment geen verweer heeft.

De spreker wil een duidelijk standpunt van de commissie aan het Uitgebreid Bureau over hoe de commissie kijkt naar die zaak.

De spreker wil ook nog even ingaan op het argument van de gehanteerde taal in sommige verzoekschriften. Heeft Gerit Vermeylen een idee van hoe de Kamer van volksvertegenwoordigers omgaat met deze problematiek?

2.12. Vierde tussenkomst van Gerit Vermeylen

Op de vraag van Björn Rzoska of de Kamer van volksvertegenwoordigers bij de publicatie van verzoekschriften soms taalkundige correcties doorvoert, antwoordt *Gerit Vermeylen* dat hij dat niet weet.

Hij acht het mogelijk – zoals in het Vlaams Parlement gebeurt – dat de Kamer een titel zou toevoegen (als er geen is) of de bestaande titel zou verduidelijken indien nodig maar hij weet het niet. Correcties doorvoeren in het verzoekschrift zelf lijkt hem onwaarschijnlijker omdat men dan het risico zou kunnen lopen de inhoud van het verzoekschrift te wijzigen.

Hij wil wel zijn vorige tussenkomst corrigeren. Er bestaat wel degelijk een doorklikmogelijkheid vanuit het op de website aangeboden overzicht van verzoekschriften.

2.13. Tweede tussenkomst van Philippe Muyters

Philippe Muyters wijst erop dat de publicatie van namen risico's inhoudt. Sommigen zullen de stap naar een verzoekschrift misschien zetten louter en alleen om hun naam gepubliceerd te zien.

Het idee dat de verzoeker de mogelijkheid zou hebben om te beslissen om zijn naam te anonimiseren en dan opnieuw kan vragen om hem te publiceren en weer opnieuw te anonimiseren enzovoort vindt de spreker echt niet goed.

Transparantie is nodig op het vlak van de inhoud. Hoe behandelt het Vlaams Parlement dit verzoekschrift, welke argumenten liggen in balans en wat is de motivatie voor de uiteindelijke keuze van een commissie en de plenaire vergadering?

Wat de taalkundige kwaliteit van sommige verzoekschriften betreft, is de spreker van oordeel dat indien men kiest voor publicatie, men de tekst van het verzoekschrift taalkundig of inhoudelijk niet kan wijzigen. Dat kan men echt niet maken. Enkel anonimiseren is een optie. Door het niet publiceren van de verzoekschriften zal men sommige verzoekers inderdaad tegen zichzelf beschermen.

2.14. Tussenkomst van Maurits Vande Reyde

Maurits Vande Reyde vindt dat – indien er geen overeenstemming mogelijk zou zijn over de publicatie van de tekst van de verzoekschriften – een betere ontsluiting van wat het Vlaams Parlement doet met de verzoekschriften misschien soelaas kan bieden. Dat zou kunnen via een meer toegankelijke databank dan er nu al bestaat.

2.15. Derde tussenkomst van Steven Vandeput

Steven Vandeput vraagt aan de diensten om de huidige werkwijze van de behandeling van verzoekschriften en de transparantie die nu al vervat zit in die werkwijze nog eens op te lijsten zodat op de volgende vergadering de commissie met nog meer kennis van zaken een beslissing kan nemen.

Gezien de omstandigheid waarmee verslag wordt uitgebracht over deze verzoekschriften vraagt de spreker zich af wat de publicatie van de verzoekschriften zelf toevoegt aan het debat.

2.16. Tussenkomst van Arnout Coel

Arnout Coel wijst erop dat op de website van het Vlaams Parlement heel veel informatie over alle verzoekschriften, die ooit bij de opeenvolgende voorzitters van het Vlaams Parlement zijn ingediend, is terug te vinden: de volledige lijst van 680 verzoekschriften, de stand van de dossiers, de verslagen. De huidige werkwijze is veel transparanter dan sommigen veronderstellen.

2.17. Tussenkomst van Wim Verheyden

Wim Verheyden stelt dat zijn fractie ook voorstander is van zo groot mogelijke transparantie. Er zijn tijdens het debat al heel wat bezorgdheden geuit inzake de privacyproblematiek.

In de Kamer van volksvertegenwoordigers is er blijkbaar een automatische verwijdering van de namen na twee jaar. Tevens zou de procedure daar niet voorgelegd zijn aan de federale gegevensautoriteit.

De spreker wil dat indien men zou overwegen om de verzoekschriften te publiceren, er voorafgaandelijk advies wordt ingewonnen bij de Vlaamse Toezichtcommissie.

3. Bespreking op 4 mei 2021

3.1. Tussenkoms van Philippe Muyters

Philippe Muyters wil een voorstel van besluit formuleren op basis van de volgende vaststellingen:

- Hij sluit zich aan bij de stelling van de diensten van het Vlaams Parlement dat de indiener van een verzoekschrift niet het recht heeft van het Vlaams Parlement te eisen dat zijn verzoekschrift door het Vlaams Parlement wordt gepubliceerd.
- Iedereen in de commissie heeft de stelling onderschreven dat privacy een belangrijk issue is in dergelijke beoordelingen.
- Het anonimiseren van teksten kent ook haar beperkingen. In de vorige bespreking zijn daarover een aantal voorbeelden besproken die deze stelling in reliëf plaatsen.
- Sommige verzoekschriften zijn van dien aard dat de verzoekers best tegen zichzelf worden beschermd door de tekst niet publiek te maken.
- Het feit dat de publicatie van het verzoekschrift door de verzoeker te allen tijde door de verzoeker moet kunnen worden ingetrokken veroorzaakt praktische problemen.
- Uit de adviezen van de diensten van het Vlaams Parlement valt af te leiden dat de huidige werkwijze een zeer transparante werkwijze is.
- Indien men het voorstel uit het verzoekschrift zou goedkeuren zou dit mogelijk tot gevolg hebben dat de beoordeling van de ontvankelijkheid van verzoekschriften strenger zou worden. De huidige manier van werken laat in dat verband meer ruimte.

Op basis van deze vaststellingen stelt de spreker voor om bij de huidige werkwijze te blijven en dit goed geargumenteed aan de verzoeker te melden.

3.2. Tussenkoms van Stijn De Roo

Stijn De Roo is van oordeel dat de vaststellingen geformuleerd door Philippe Muyters onderschreven kunnen worden door zijn fractie.

Hij wil nog twee zaken beklemtonen.

Transparantie is ook al in de vorige vergaderingen aan bod gekomen. Vraag is dan hoe ver dat moet of kan gaan. De huidige procedure laat zowel de verzoeker als het grote publiek toe kennis te nemen van het onderwerp, de inhoud van het verzoekschrift en van de besprekingen en de conclusies via het verslag, de website en de video van de vergaderingen. Het recht om het verzoekschrift gepubliceerd te zien door het Vlaams Parlement vindt de spreker daarentegen onwenselijk.

Een tweede zaak is de invalshoek van de privacy. Sommige verzoekers vermelden derden in hun verzoekschrift zonder dat deze personen daar kennis van hebben. Het volledig anonimiseren is niet altijd een evidente klus. Zeker als het gaat om lokale of concrete kwesties. Een verzoekschrift over zo een thema kan het best met de nodige sereniteit worden besproken. De vraag dient ook gesteld wat de toegevoegde waarde is van het bekendmaken van de naam van de verzoeker. Hij is dan ook voorstander van het niet publiceren van de naam van de verzoeker en het anonimiseren van derden.

Stijn De Roo besluit te kunnen instemmen met het voorstel van Philippe Muyters.

3.3. Tussenkomenst van Björn Rzoska

Björn Rzoska vindt dat er wel meer transparantie moet worden gegeven inzake de verzoekschriften. Hij is het ermee eens dat er nu al heel wat transparantie is inzake de behandeling van verzoekschriften maar hij deelt de mening van de verzoeker dat de publicatie van de verzoekschriften zelf een meerwaarde kan betekenen. Hij vindt het een onderbouwde en terechte vraag.

De privacy-issues zijn terecht maar zijn oplosbaar zoals uit de vorige besprekingen is gebleken. Dat kan door te anonimiseren. Ook deelt hij de visie dat informatie over derden niet zomaar gepubliceerd kan worden maar dat kan opgelost worden.

De spreker betreurt dat men naar zijn aanvoelen vroeger ingenomen posities de rug toekeert. Hij dacht dat in de vorige besprekingen de opinies zeer dicht bij elkaar zaten en dat zo een stap vooruit kon worden gezet.

Hij verwijst ook naar de gehanteerde werkwijzen in andere parlementen waar er meer transparantie is. De spreker concludeert het belangrijk te vinden dat iedereen kennis kan nemen van deze ontvankelijk verklaarde verzoekschriften mits de nodige voorzorgsmaatregelen die hij eerder aanhaalde.

3.4. Tussenkomenst van Steven Vandeput

Commissievoorzitter *Steven Vandeput* probeert te concluderen.

De spreker verwijst naar een advies van de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement waarin toegelicht wordt hoe men kennis kan nemen van de bestaande verzoekschriften. Op de website van het Vlaams Parlement kan men een databank consulteren waarin men via vooraf gedefinieerde zoekopdrachten de inhoud van verzoekschriften en de verslagen van de besprekingen van ontvankelijk verklaarde verzoekschriften kan consulteren.

Een stap verder gaan door de volledige publicatie van de originele verzoekschriften lijkt hem niet de optimale keuze, ongeacht hoe andere parlementen daarmee omgaan.

Hij vraagt de commissie of er mogelijkheden zijn om dichterbij elkaar te komen en toch een consensus te bereiken.

3.5. Tussenkomenst van Philippe Muyters

Philippe Muyters verwijst naar het verzoekschrift tot publicatie van de reglementering van het Vlaams Parlement over het wijzigen van het opschrift van een verzoekschrift zonder inspraak van de verzoeker (verzoekschrift nr. 31 (2020-2021) – *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 848/1) van dezelfde verzoeker.

Hij pleit ervoor om op dat punt wel op een of andere manier in te gaan op het verzoek van de verzoeker voor zover de verzoeker zelf een titel aan zijn verzoekschrift geeft die bovendien de lading van het verzoekschrift dekt. Het zou toch een verdere stap richting transparantie zijn.

Dat zou kunnen worden gerealiseerd door de titel van de verzoeker als subtitel toe te voegen. De diensten van de Vlaams Parlement blijven in voorkomend geval een titel geven aan het verzoekschrift die de lading dekt maar men respecteert tevens de titel van de verzoeker zelf.

3.6. Tussenkomst van Björn Rzoska

Björn Rzoska gaat in op het voorstel van Philippe Muyters. Hij vindt dat de twee verzoekschriften een apart doel hebben en hij wil de behandeling ervan uit elkaar houden.

Wat het tweede verzoekschrift betreft, snapt hij zowel de visie van de verzoeker die moeite heeft met het aanpassen van de titel van zijn verzoekschrift als die van de diensten die beogen dat wie kennis wil nemen van de inhoud van het verzoekschrift getriggerd wordt door een titel die de lading dekt. Alleen krijgt de lezer de originele tekst van het verzoekschrift niet te zien.

Hij onderschrijft daarbij de voorzichtigheidsprincipes van de diensten van het Vlaams Parlement maar blijft bij de positie dat de burger ook moet kunnen kennismaken van wat de verzoeker nu precies vroeg en wat het Vlaams Parlement van de inhoud van zijn verzoekschrift denkt.

3.7. Tweede tussenkomst van Philippe Muyters

Philippe Muyters heeft begrip voor de positie van Björn Rzoska maar ziet niet alleen vele praktische bezwaren maar ook problemen inzake de privacy van derden, naar anonimisering enzovoort.

Hij ziet niet in hoe die zaken te rijmen vallen indien men zou ingaan op het verzoekschrift. Dat valt wel te rijmen in de huidige regeling. De spreker herinnert eraan dat men in het verleden het verzoekschrift publiceerde en men is daarop teruggekomen.

Daarbij komt dat de inhoud van de verzoekschriften wel degelijk wordt gepubliceerd. Dat heeft het voordeel – zonder onrespectvol te willen zijn naar de opstellers van de verzoekschriften – dat taal- en spellingsfouten kunnen worden geweerd zonder de inhoud te wijzigen. Die inhoud is bovendien gemakkelijk terug te vinden.

De spreker concludeert dat men wel degelijk kan stellen dat de huidige procedure transparant is en dat we die moeten behouden mits het waken over de eerder geformuleerde randvoorwaarden.

IV. Conclusie

Commissievoorzitter *Steven Vandeput* concludeert dat er geen eensgezindheid is te vinden binnen de commissie inzake het verzoekschrift.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Maurits VANDE REYDE
Arnout COEL,
verslaggevers